

SZABOLCS

Főszerkesztő: Dr. KOMJÁTHY KÁZMÉR.

TARSADALMI HETILAP.

Felelős szerkesztő: SZALAY BÉLA.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. EGYES SZÁM ÁRA 16 FILLÉR — MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON. — HIRDETÉSEK NÉGYZETCENTI-TANÍTÓKNAK ÉS JEGYZŐKNEK EGÉSZ ÉVRE 4 KORONA — METERE 5 FILLÉR: TÖBBSZÖRI KÖZLÉSNEK ÁRENGEDMÉNY.

A

nyiregyházi iparos tanoncotthon története.

Az iparos tanoncotthon alapkövetései alkalmából, az alapkövetés leendő elhelyezésére

Irta: Trak Géza v. tanácsos.

Nyiregyháza város tanácsa már régebbi idő óta komoly aggodalommal szemlélte s vizsgálta azt a jelenséget, hogy iparos inasainak jelentékeny száma analfabéta. Szomorú statisztikai adatot szolgáltat erre iparos tanonciskolánk. És még szomorúbb az a perspektíva, mely eléünk tárul, ha ebből a tanonc anyagból a jövő iparos nemzedéket elképzeljük.

Hogy valósággal jelszóvá lett már mindannyiszor, amikor egy gyermek tanulni nem tud, vagy nem akar: — „menj inasnak, annak megfelelsz!” — ennek okát a tanoncnevelés hiányára vezethetjük vissza. Gyermekének sorsát szíven viseli szülő, jobb házból származott, iskolázott gyermek — nálunk — alig tudja magát arra szánni, hogy gyermekét inasnak adja, — hogy inasnak menjen, bár ha az ipari pálya iránt hajlammal bírna is. — Mert általánosságban a mesternél nem találja meg, — de annak sok iránya elfoglaltsága s a maga családi gondjai mellett nem is találhatja meg szülői házat helyettesítő oltalmat, mely a helyes erkölcsi szeszvedést biztosítaná. — A tanoncok szabad idejükben magukra hagyatva nem érhetik el azt a célt, melyet az ipari élet tőlük igényelhetne.

Ilyen körülmények között érthető örömmel fogadta Májerszky Béla kir. tanácsos polgármester a kereskedelemügyi m. kir. Miniszternek a törvényhatóságokhoz intézett, — Szabolcsvármegye alispánja útján 1911. márc. 4-én Nyiregyháza is megérkezett azon rendeletét, — melyben az iparfejlődést hátráltató viszonyokra utalással hangsúlyozza oly intézmények létesítésének szükségességét, melyek az ifjúságnak az ipari pályákra való törekvését fokoz-

zák, — s kijelenti, hogy a városokat, községeket ily intézmény jellegével bíró tanoncotthonok létesítésében támogatni kész. Ezen rendelet vétele után a Kolozsváron és Nagyváradon már működő tanoncotthonok tanulmányozására mindjárt ki is küldötte Trak Géza városi közigazgatási tanácsost, — Orsovsky Gyula iparos tanonciskolai igazgatót és Pisszer János építész, kik tapasztalataikról beszámolva jelentik, hogy az otthonok a hozzá fűzött várakozást mindkét helyen teljesen kielégítik, — s azoknak az iparfejlesztésre jótékony hatása megállapítható abból is, hogy az otthonokban polgári iskolába járt, általában intelligensebb gyermekek már is találhatóak.

Most már az országos gyermekvédő ligával bocsájtkozott tárgyalásokba. — Ez a hatalmas intézmény, mely a gyermekvédelem terén nagy anyagi áldozatokkal s önzetlen munkássággal évről-évre kiváló eredményeket ér el az egész magyar nemzet elismeréséről kísérve, — az iparos tanoncotthonok fentartását is feladatai közé sorozta. S készséggel jelentette ki gróf Edelsheim — Gyulai Lipót, mint a Liga elnöke, 1911. június 6-án a polgármesterhez intézett átiratában, hogy a nyiregyházán létesítendő iparos tanoncotthon ügyét a legmesszebb menő jó akarral támogatják, s gróf Vay Gábort, igazgatóságuknak emberbaráti nemes érzelmeiről e közismert tagját küldötték ki, a létesítés és fentartás részleteinek megbeszélésére.

Ez irányban 1911. június hó 14. napján meg is kezdődtek a tárgyalások. Gróf Vay Gábor személyesen, maga kereste fel Májerszky Béla polgármestert, s a tanács tagjainak bevonása mellett

tartott ezen tanácskozáson oly irányban történt megállapodás, hogy a város Hatzel-téren levő, — akkor cselédközetítő intézet céljára szolgáló épületét ajánlja fel, mely mintegy 7000 koronás átalakítás mellett 20—22 gyermek elhelyezésére alkalmasnak mutatkozott.

Pisszer János építész, ezen megállapodás alapján az átalakítási munkálatok tervét, költségvetését alig pár nap alatt teljesen díjtalanul elkészítette, — kijelentvén azt is, hogy az átalakítási s pótépitkezési munkálatok végrehajtását is magára vállalja a nélkül, hogy bármily csekély vállalkozói hasznot is számítana, — csupán tényleges kiadásai megtérítését igényli.

1911. június 23-án tartott rendes közgyűlésen mutatta be a tanács az országos gyermekvédő liga képviselőjével: Gróf Vay Gáborral történt tárgyalásuk eredményét, majd Pisszer János építésznek tervét, költségvetését s önzetlen ajánlatát. — A képviselőtestület az iparos tanoncotthon szociális jelentőségének tudatában s mérlegelve a jövő iparos nemzedék nevelésének az ipar fejlődésére is kiható nemzeti fontosságát, örömmel látta a tanoncotthon megteremtésére irányuló törekvéseket, s az országos gyermekvédő ligának kilátásba helyezett messzemenő támogatását őszinte köszönettel véve, az otthon céljaira a Hatzel-téri városi épületet használatul felajánlotta. Közgyűlésileg mondott igaz köszönetet gróf Vay Gábornak a tanoncotthon létesítése érdekében kifejtett jó akaratú s készséges fáradozásáért, — s Pisszer János építésznek munkálkodásáért és önzetlen ajánlatáért.

Az ügynek ily módozat mellett megoldása azonban nem sikerült. Az országos gyermekvédő liga 1911. szept.

ŐSZI FÉRFI DIVAT UJDONSÁGOK

kalapok, cipők, nyakkendők, ingek, keztyűk stb. nagy választékban

38-26-4

Herpay Ernő férfi divat üzletében **Nyiregyházán**, Zrínyi Ilona-utca 5. sz.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Rottaridesz Istvánné tőzsdéjében.

Mai számunk 12 oldalra terjed.

tember 27-ről kelt értesítésben ugyan készséggel jelenti ki, hogy az iparos tanuló otthon fenntartását vállalja, — azt azonban a gazgaságos kivitel elérhetése tekintetéből ahoz köti, hogy legalább 40—50 gyermek betogadására rendeztessék be a város által.

Nem sikerült tehát az otthon elhelyezését a városnak egy már meglévő épületében s aránylag kevés kiadással járó átalakítás mellett biztosítani.

Nyiregyháza képviselőtestülete azonban a tanoncotthon szükségessége mellett elfoglalt álláspontjához következetesen, — kulturális és szociális fejlődés iránt érzékeny politikájához híven, a nagyobb anyagi áldozatoktól sem riadt vissza. 1911. évi december 15-én tartott közgyűlésében foglalkozva az országos gyermekvédő liga újabb átiratával, — a tanács javaslatára és Dr. Meskó László országgyűlési képviselő lelkes felszólalása után, — előbbeni határozatát hatályon kívül helyezte, s köszönettel tudomásul véve a Ligának a tanoncotthon fenntartására nézve tett, most már határozott ígérését, — Pisszer János által az új építkezésre nézve szintén díjtalanul készített általános terv s költségvetés elfogadásával kimondotta, hogy a Hatzel-téri régi városi épületeket lebontatja, — a fennmaradt egész a telket az új — egy emeletes tanoncotthon megépítése felajánlja; — az építés s felszerelés költségeire pedig 100000 koronát szavazott meg. — Feladatává tette most már a tanácsnak, hogy az országos gyermekvédő ligával az iparos tanoncotthon fenntartására s felügyeletére nézve szerződéses megállapodást létesítsen, — hogy az általános tervek alapján kidolgozandó részletes tervekhez a liga hozzájárulását szerezzze meg, — az építkezési és vízvezetési munkálatokra tartison árlejtést s annak eredményét döntés végett mutassa be. Miután pedig az intézmény iparfejlesztési szempontokból állami támogatásra jogosult s ez irányban a város úgy a kereskedelemügyi, mint a vallás és közoktatásügyi Minisztérium részéről biztatásban is részesült, — megbízást adott Májerszky Béla kir. tanácsos polgármesternek, hogy mindkét kormányhoz államsegély iránt kérelmezzen.

A kérvények rövidesen beadattak s gróf Vay Tibor, Szabolcsvármegye főispánjának készséges közbenjárására a kereskedelemügyi kormány évenként 5000 koronájával fizetendő 25000 korona államsegélyt engedélyezett, — a vallás és közoktatásügyi kormány pedig évi 600 korona segélyt folyósított.

Pisszer János építész is nemsokára elkészült a részlet-tervekkel. Ezeknek összeállításánál figyelemmel volt az or-

szágos gyermekvédő liga által felállított kivánságokra, melyek a közben több alkalommal, részint Budapesten, részint itt Nyiregyházán történt megbeszélések eredményeként alakultak ki. — A nyiregyházi tárgyalásoknál gróf Vay Gábor és gróf Vay Gáborné nagy segítségére voltak a városnak készséges tanácsaikkal s az így elkészített tervekhez az ő mindvégig tapasztalt jóakaratu közbenjárásukra, az országos gyermekvédő liga hozzájárulását rövidesen meg is adta.

Szabolcsvármegye törvényhatósági bizottsága 1912. évi március hó 12 napján tartott rendkívüli közgyűlésében tárgyalta a város képviselőtestületének 1911. december 15-én 555. Kgy. szám alatt hozott nagy horderejű határozatát s azt a város által kifejezésre juttatott indokok elfogadásával jóváhagyta.

Az ekként jogerőssé vált határozat alapján március 22-iki közgyűlés most már a kivitel iránt intézkedett. Megbizta a tanácsot, hogy a jóváhagyott részletes tervek alapján az építkezési munkálatokat bocsássá versenytárgyalásra s eredményét érdemi elbírálás végett még oly időben jelentse be, hogy az építkezés május hó folyamán megkezdhető legyen.

Már általános volt a vélemény, hogy az iparos tanoncotthon modern, új épületének építkezését mihamarabb megkezdhetjük. Hiszen a kérdés úgy a város, mint az országos gyermekvédő liga s a vármegyei törvényhatósági bizottság részéről is megoldásra alkalmas módon előkészített — kimerített.

A tanoncotthon vezetésére hivatott felügyelő-bizottság is készen várta az iparfejlesztés ez új tényezőjét. Az országos gyermekvédő liga, az 1912. év január 21-én megalakult Szabolcsvármegyei Pártfogó egyesületet bizta meg a felügyelő bizottság megalakításával, melynek tagjaiul: Balla Jenőt, Dr. Bodnár Istvánt, Doctor Ármint, Kertész Bertalant, Dr. Konthy Gyulát, Dr. Korányi Endrét, Dr. Meskó Lászlót, Pisszer Jánost és Ruhmann Andort választotta be. — Hivatalbóli tagjai lettek: a város mindenkor polgármestere, közigazgatási tanácsosa, a képviselőtestület két kiküldöttje, a kir. tanfelügyelő, az iparostület elnöke és két kiküldöttje, az iparos tanonciskolai felügyelő bizottság elnöke, az iparos tanonciskola igazgatója s az Otthon igazgatója.

Ilyen előkészület dacára csalódást hozott az 1912. évi május 24-iki városi közgyűlés mindazokra, kik az iparos tanoncotthont mielőbb szerették volna az iparfejlesztés intézményei közé beállítani. Az építési munkálatokra beérkezett ajánlatokat elbírálta ugyan, ki is

adta vállalatba az egyes munkanemeket, — de kimondotta azt is, hogy a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok miatt — mert nem tudta biztosítani az építkezéshez szükséges kölcsönt, — a viszonyok jobbra fordultáig az építkezést elodázza. A magas építési munkálatokra Pisszer Jánosnak 78070 kor. 32 fillérben tett ajánlatát fogadta el, — a világitási berendezési munkálatokat a nyiregyházi villamossági részvénytársaságnak adta ki 528 kor. 20 fillérres ajánlatuk elfogadása mellett, — a vízvezetési és csatornázási munkálatokat 10272 kor. 30 fillérres ajánlatukra Mezei, Széles és Kuharek nyiregyházi cégnek ítélte oda.

A pénzügyi viszonyok tényleg nagyon rosszak voltak. A politikai helyzet, — a Balkán forrongása, majd a háboru kitörése annyira megdrágították a pénzt, hogy teljes pangás állott be az üzleti életben — természetesen az építkezések terén is. A javulást illetőleg kilátás vajmi kevés! legteljebb remény élt bennünk!

Az iparos tanoncotthon építési ügye szünetelt. Hogy meddig? arra biztos feleletet senki sem adhatott. De e csendességet pár hónap múltán megtörte az ügy iránt érdeklődők tudomására jutott az a hír, — hogy más városok hasonló rossz viszonyok mellett is igyekeznek tanoncotthont teremteni s azt a Ligának mielőbb átadni. Már pedig, ha az egymás után fellépő városok otthonainak fenntartásában a Liga anyagi ereje kimerülne, Nyiregyháza a maga várakozó álláspontja mellett elesne a fenntartási terhek elvállalására nézve tett ígérettől.

Ennek az eshetőségnek megfontolása a Szabolcsvármegyei pártfogó egyesületet közbelépésre készítette. Ez az egyesület Kovács István törvényszéki elnökkel élén mindig élénk figyelemmel kísérte az otthon ügyét s most, amikor látta annak stagnálását, a kezdeményezés terére lépett. Dr. Bodnár István ügyvezető elnök felkereste Nyiregyháza város polgármesterét s a várakozásból származó hátrányokra rámutatva arra kérte, hogy az építkezésnek ez évben tető alá hozatalához szükséges mintegy 40000 korona kölcsön megszerzésére tegyen lépéseket. Májerszky Béla kir. tanácsos, polgármesternek a nyiregyházi takarékpénztár egyesület igazgatójával: Meskó Elekkel felvett tárgyalása meghozta a kívánt eredményt. Városunknak ezen első s közügyei iránt meleg érdeklődéssel viseltető nagy pénzintézete pár nap múlva, 1912. szeptember 13-án már tudatta, hogy a tanoncotthon céljára 40000 korona váltókölcsönt az osztrák-magyar bank mindenkor váltó-

**Az eredeti Melichár „Unicum-Drill“ vetőgépek, a világhírű Bächer-
acélekék, hullámos tárcsás boronák, a combinált soros műtrágyavető-
gépek (sorba vet, sorba trágyáz.)**

31-52-43

Kizárólagos raktára:

**Ráhmer Sándornál Debrecen, Piac-utca 43. szám, a Dréher mellett,
Bächer—Melichár gépgyárának fióktelepe.**

leszámítolási kamatlábánál $2\frac{1}{2}\%$ -kal magasabb, vagyis az idő szerint $7\frac{1}{2}\%$ kamattal készséggel folyósítanak.

A drága pénzpiaci viszonyok mellett ez ajánlat előnyös volt. A szeptember 17-én összeült pénzügyi, jogügyi és építkezési szakosztályok együttes ülésükben Somogyi Gyula kir. tanácsos, kir. közjegyző pártoló felszólalása után egyetértőleg amellett foglaltak állást, hogy az építkezésnek még az 1912. évben megkezdéséhez fogadja el a város a nyiregyházi takarékpénztár-egyesületnek kétségtelenül előnyös ajánlatát.

Már a 3 nap múltán, szeptember 20-án tartott közgyűlés tárgysorozatában találjuk ez ügyet. Simán, ellentétszóalás nélkül döntött a közgyűlés. Jogosultnak találta a Szabolcsvármegyei Pártfogó Egyesület aggodalmát az esetre, ha az 1913. év őszén nem tudná a város az iparos tanoncotthon épületét átadni rendeltetésének — az országos gyermekvédő Ligának, — s ezért elrendelte, hogy az építkezés még a folyó 1912-ik évben kezdessék meg, — kimondotta, hogy ahoz a téglát a városi téglagyárból versenyképes árban adja vállalkozónak s a folyó évben kifizetésre kerülő mintegy 40000 koronát a nyiregyházi takarékpénztár egyesülettől az általa ajánlott feltételek mellett váltókölesként teljesíti. Ezen határozatnál nem képezett kis szempontot az építkezések általános elmaradása következtében munka nélkül maradt iparos és napszámos embereknek kenyérkeresethez juttatása. És az a remény is élt és él bennünk, hogy a jövő év majd csak változott viszonyokat hoz — s az építkezési és berendezési 100000 koronát normális feltételek mellett lebonyolítható törlesztéses kölesként sikerülend felvenni.

A vármegye törvényhatósági bizottsága október 9-én tartott rendes őszi közgyűlésén mindezeket jóváhagyta.

Minden rendben tehát.

Pisszer János építész vállalkozó október első napjaiban megkezdte az építkezést. Pár hét múltán im e földből kinőtt falak országosan elmaradt iparunk fejlődésének egy szebb korszakára keltenek reményt.

Ha a városok nemes versenyre kelnek hazánknak hasonló intézményekkel való behálózásában, bizvást remélhetünk.

**Egy 13—14 éves fiu
e lap kihordására
kerestetik.**

Minden háziasszony

teljes meggyőződéssel mondja:

Nincs kávé Franck nélkül!

és azért ajánlják csak a

„Valódi“ Franck-ot

a **kávédaráló** védjeggyel,

melyet belföldi nyersanyagból **Kassán**

honi ipar állít elő.

Debreczen vagy Nyiregyháza.

A felállítandó g. kath. magyar püspökség székhelyének ügye újabb stádiumba jutott. A székhelyért viaskodó Nyiregyháza és Hajdudorog mellé társul szegődött harmadiknak Debreczen is, mely eddig a maga rideg, vaskalapos és a felvilágosodottságot hirdető, szeretetet és türelmet tanító protestantizmus szellemétől oly idegen vallási elfogultságában civis nyersséggel utasította el magától azt a dicsőséget, hogy a nemzeti és kulturális jelentőségében oly kiváló püspökség székhelye legyen.

Igen, ma már Debreczen is a harcosok között van! Az a Debreczen, mely eddig hódolattal hajlott meg Hajdudorog u. n. „történelmi“ jogai előtt, amelynek református püspöke loyális disszertációkat tartott a székhely kérdéséről is eldönteni látszó, a püspökség felállítását elrendelő legfelsőbb elhatározás és pápai bulla megmásíthatatlanságáról s amelynek ujságírói hónapokon keresztül, a budapesti sajtót is elárasztó, sugalmazott cikkeikben a célzatosan rosszhiszemű ferdtételeknek egész halmazát kürtölték világgá Nyiregyházára vonatkozóan, amikor — a magyar görög catholicusság egyenes óhajára — a püspökség elnyeréseért Hajdudoroggal szemben Nyiregyháza is acióba lépett.

Vajjon mi az oka a debreczeniek hirtelen pálfordulásának? Egyszerű reá a felelet! *A görög katolikus püspökség székhelyének Nyiregyházán leendő elhelyezése esetén Debreczen elesnék attól a mindenestre jelentékeny anyagi haszontól, amelyhez könnyű szerrel, áldozatok nélkül jutna hozzá akkor, ha a püspökség székhelye Hajdudorog lenne!* A zseb pedig Debreczenben is zseb, sőt talán ott még inkább az, mint máshol s a civis pedrett bajusza alól csak addig szaval a „történelmi jogokról, míg úgy gondolja, hogy a zsebének nem árt vele!

Hajdudorog teljes elmaradottságáról, tökéletes jelentéktelenségéről sok szó esett már e lapok hasábjain is! Könnyű elképzelni, hogy egy ilyen helyen székelő püspökség minden forgalmát Debreczen ragadná magához, tekintettel különösen arra, hogy a Hajdudorogot érintő egyetlen vasuti szárnyvonal Debreczenből indul ki. Ha tehát Hajdudorognak — teljes anyagi romlása árán —

sikerült volna a magyar görög katolikus püspökség székhelyét magának megkaparintania, az igen jövedelmező befektetés lett volna — Debreczen számára. Annál jövedelmezőbb, mert egy filérnyi áldozatot sem igényelt volna s annál kellemesebb, mert ilyen megoldás mellett a felekezeti elfogultságnak sem kellett volna érzékenykednie. Ilyen megvilágítása mellett a dolgoknak tehát ugyebár érthető, miért állított Debreczen részéről a püspökség székhelyének méltóságára Hajdudorog a „legalkalmasabbnak“ s miért állítottak az ő „történelmi“ jogai minden más érvet legyőzőknek?

A magyar görög katolikus egyletete azután — nem Debreczen zsebének nézőpontjából nézve az eseményeket s az évtizedek fáradságos, nehéz munkájának eredményeként végre felállítani elhatározott püspökséget fontosabb szerepre szánván mint a debreczeni civisek amagy is közmondásosan hegyes hasának a növelése — nem tudott abba beletnyugodni, hogy ez a nagy, ez az óriási jelentőségű intézmény egy nyomorult faluban zsugorodjék semmivé. Olyan várost kerestek tehát, amely rendelkezik mindazokkal a feltételekkel, amelyek alkalmasá teszik arra, hogy ennek a magyarság megerősítése, a cultura terjesztése szempontjából oly kiváló fontosságu intézmények méltó keretül szolgáljon. Így fordultak Nyiregyházához, mely geographiai fekvése, kedvező vasuti összeköttetései, kulturális fejlettsége, élénk ipara és kereskedelme s számos itt bővebben újból részletezni nem kívánt előnye révén a kitűzött feltételeknek mindenben megfelelt. Nyiregyháza városa a görög katolikus magyarság óhaját a legnagyobb örömmel igyekezett valóra váltani s készséggel bocsájtotta rendelkezésre mindazokat az anyagi eszközöket, melyek szükségessé voltak ahhoz, hogy az új püspökség székhelye falai között nyerjen elhelyezést. A legjobb mederben haladt tehát minden, hogy az új püspökség székhelyének kérdése a magyar görög katolikus egyletete és Nyiregyháza város egyező óhajának megfelelően nyerjen megoldást!

Ekkor azonban váratlan fordulat történt! Debreczennek megfájult a — zsebe! A jó tágas és duzzadt erszények befogadására alkalmas civis-zsb ott a fekete hajdu dalmányokon belül szörnyűségesen kezdett sajogni arra a gondolatra, hogy az új püspökség forgalmából előálló haszon nem őt fogja dusszasztani, ha Nyiregyháza viszi el a pálmát! S ez a fájdalom, ez a rettenős zsebfájdalom egyszerre elfeledtette kiválóan következetes és hegyes-hasu polgártársainkkal, hogy püspöki székhelyül Magyarországon Hajdudorog a „legalkalmasabb.“ Kitérülte kebelükből a „történelmi“ jogok szentségébe vetett hitet s a „legfelsőbb elhatározás és a megmásíthatatlan pápai bulla“ iránti tiszteletet! S merész gondolatot termelt általánosan keménynek nevezett koponyájukon belül! Azt a gondolatot, hogy ha már Hajdudorogé nem lehet a magyar görög katolikus püspökség székhelye, legyen a Debreczené, de Nyiregyházáé semmiesetre sem! Miért? Mert ez utóbbi esetben a püspökséggel járó anyagi előnyök is Nyiregyházának jutnának. Ezt pedig Debreczen nem engedheti! Az új püspökség nemzeti, kulturális jelentősége az semmi a jó Debreczennek, hiszen kész örömmel — sőt talán nem járunk messze az igazságtól, ha azt állítjuk, hogy kárörömmel — engedte volna, hogy mindezek Hajdudorogon semmivé váljanak, — az ő nemes felbuzdulása csak ott kezdődik, amikor a zsebét érezte veszélyben!

Friedmann S. Sándor

cipőáruházába Nyiregyházán a legújabb amerikai és francia tavaszi

Telefon 211.

cipőkülönlegességek megérkeztek.

32—52—30

Telefon 211.

Az új püspökség székhelyének elnyeréséért Debreczen által indított harcnak ez az erkölcsstelen indító oka egymagában elegendő volna arra, hogy Debreczen ajánlata figyelmen kívül hagyassék s az előzőleg oly ridegen visszautasított görög katolikusok ne kényszerítettessenek nagy feladatok megoldására hivatott intézményüket egy olyan városban elhelyezni, mely abban semmi egyebet nem lát, mint a forgalom, a vagyonsodás előmozdítóját! Elég alap volna ez a Debreczen ajánlatának figyelmen kívül hagyására még akkor is, ha Debreczen tényleg olyan előnyökkel rendelkezne Nyiregyháza fölött, amint azt szócsövei világgá kürtölik.

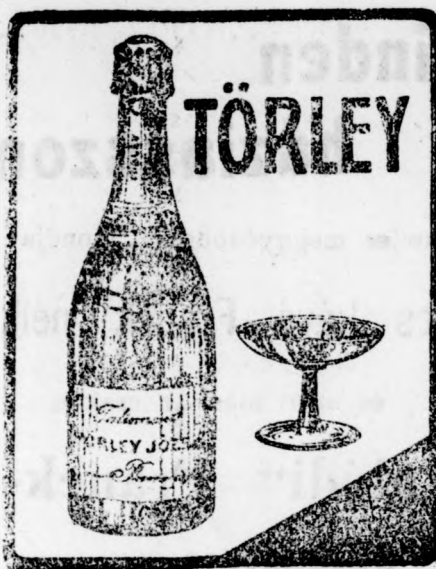
Ha azonban figyelmen kívül hagyjuk is, hogy Debreczen a magyar görög katolikuságnak és az egész magyarságnak ebből a nagyjelentőségű kérdéséből zsebkérdést csinálván, méltatlan a püspöki székhely elnyerésére, akkor is teljes tárgyilagossággal megállapíthatjuk, hogy Nyiregyháza alkalmasabb ennek az intézménynek az elhelyezésére Debreczennél! Igaz ugyan, hogy Debreczen culturalis intézményei számosabbak, mint Nyiregyházáéi, de viszont Nyiregyháza is rendelkezik mindazon intézményekkel, amelyekre az új püspökségnek szüksége van, míg Hajdudoroggal szemben jogosult volt annak a fölvetése, hogy nyomoruságosan elmaradt volna miatt az új püspökségnek temetője lenne, addig a 40000-nél több lelket számláló, virágzó, a városias fejlődés feltételeivel és mindennemű culturalis intézménnyel rendelkező Nyiregyházával szemben előnyt nem állapíthat meg Debreczen javára az, hogy lélekszáma nagyobb, intézményei — a mindenkor kormányok jóindulatából — számosabbak. Ha pedig figyelembe vesszük, hogy Nyiregyháza az új egyházmegyéhez csatolandó egyházközségek legsűrűbb gyűrijének középpontján s a máriapócsi kegyhelyhez közelebb fekszik, ha figyelembe vesszük azt az ellenséges hangulatot, mely Debreczenben már is tiltakozó gyűléseken nyilvánul meg az új püspökség ellen, — feltétlenül arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy Nyiregyháza Debreczen felett határozott előnyben van, a püspökség székhelyéül Debreczennél alkalmasabb.

Ha az igaz ügy feltétlenül diadalmasodnék, ha a nemes célokért vívott harc feltétlenül sikerre vezetne, úgy pereig sem lenne kétségünk, hogy a görög katolikus magyar püspökség székhelyének elnyeréséért folyó küzdelem Nyiregyháza győzelmével végződik. A valóságban — sajnos — csaknem mindig az igaz ügy szenved vereséget s így valószínű az eshetőség, hogy Nyiregyháza igazsága is háttérbe fog szorulni Debreczen kapzsisága előtt. Nekünk azonban, akik úgy nevelkedtünk, érzünk és gondolkodunk, hogy az igazságért küzdeni érdemes és küzdeni kell erőnk utolsó megfeszítéséig még akkor is, ha a küzdelem biztos sikerrel nem kecsegtet, nem szabad csüggednünk, hanem minden erőnkkel, minden tehetségünkkel azon kell munkálkodnunk, hogy városunknak a magyar görög katolikus püspökség székhelyének elnyeréséért indított küzdelmét diadalra segítjük.

Dr. Lukács Tihamér.

Egy udvari lakás,

mely áll egy szoba, konyha, speiz és kamrából november elsejére kiadó. Értekezhetni lehet Kereszt-utca 10. szám alatt.

39-10-3

A „Nyirvidék“ és kiadója!

Nehéz szívvel szólok bele abba a konfliktusba, amely a „Nyirvidék“ volt felelős szerkesztője: Inczedy Lajos s annak kiadó tulajdonosa: Jóba Elek között kitört s amelynek következménye Inczedy Lajosnak a „Nyirvidék“ kötelékéből való önkéntes kiválása lett.

A „Nyirvidék“-hez újságírói passionatus foglalkozásom legszebb — idegfelkorbácsoló eseményekben elég gazdag emlékeim fűznek, — Inczedy Lajosban pedig megtanultam becsülni a megalkuvást nem tűrő, szinte az európaiatlanságig magyar, — emellett mindig tapintatos, okos, bátor és az idők szellemét megértő következetes szerkesztőt, aki 25 esztendő szerkesztői munkásságával az az előtt mucai nivón állott „Nyirvidékből“ megalkotta a vidéki magyar hírlapirodalom egyik legtiszteltebb, legkomolyabb, az általa nemes intenciókkal szolgált igaz magyar társadalommal benső egyesülésben összeforrott sajtó organumot.

Tudom, hogy az Inczedy felelős szerkesztői jogállása előtt a „Nyirvidéknek“ 400 kényszeredetten összeszedett előfizetője, — de semmiesetre sem több olvasója volt, ma pedig a vidéki hírlapirodalomban szokatlanul horribilis előfizető áll könnyen szétrebbenő erőtartálékként mögötte.

Ezt nem a kiadói fűrgesség, de a felelős szerkesztő komoly újságírói talentuma és Szabolcsvármegye bizonyos vonatkozásokban tagolatlan közszellemének megértése és önzetlen szolgálata teremtette meg.

Ezt a hitet megerősíti bennem az, hogy ez alatt a 25 év alatt társadalmi és politikai lapalapítás gyors egymásutánban következett, de a kísérletező konkurrencia az Inczedy Lajos felelős szerkesztősége alatt létét diadalmasan folytató „Nyirvidéket“ mind izmosabban és tehetősebben nyomta bele a közvélemény rokonszenvébe, sőt szeretetébe.

Borus lélekkel látom, jósolom a változásból a jó, öreg „Nyirvidéknek“ hanyatlási korszaka kezdetét! Mert szerintem — de meg azok szerint is, akik Szabolcsvármegye kicsinyes érdekektől mentes közéletében nélkülözhetetlen irányító tényezőként ott szeretünk látni az Inczedy Lajos felelős szerkesztői szignaturájával ellátott „Nyirvidéket“, keserű érzéssel gondolunk arra, hogy ez a „Nyirvidék“ ma teljesen avatatlan elme irányítása alatt áll, legközelebbi jövőben pedig partikulárisan érdektelen, egyoldalú eszmekör vezető hatása alá kerül.

Mert minden erőlködés dacára meg fog szünni a „Nyirvidék“ minden becses, sajtóssága, hogy helyett adjon a kiadói — csalódásnak kitéve levő — ijedős és opportunus kaimár szellemnek, s egy ellenőrizhetlen, destruktív, önzőnek elismert áramlatnak.

Megbecsülöm a „Nyirvidék“ kiadó tulajdonosát azzal, hogy azzal vádoljam meg, hogy Inczedy Lajos kvalifikálhatlan eikergetésével többet ártott a hírlapirodalomnak, Szabolcsvármegye egészséges közszellemének, mint amennyit belátni tud. Hanem ez a rész közügy, amihez fiatalkori meggondolatlansággal nem volt joga nyulni.

Hogy önnön érdekeinek is ártott, — azt tapasztalni kell, ha még van Szabolcsvármegyében megbecsülő közérzés, amely arrogans jogbitorlásra felháborodni s valódi érdemet megtilszelni tud.

Ezt az általános vonatkozásban is sajnálatos eseményt nem tekintem a mindenható sajtószabadaág sokszor kompromittált kérdésének. Illó értékére szállítom le és innen fűzők hozzá néhány rövid megjegyzést.

Bizonyos az, hogy Jóba Elek barátom nem tartozik a legszélesebb áttekintésű, befolyásolható s minden eseményt hatásaitban helyesen mérlegelni tudó egyéniségek közé. Gondolom nem is vindikálja magának ezeket a tulajdonságokat. Innen van, hogy „atra cura“-ként háta megett látta és látja lovagolni azt a sötét árnyat, amely a miszticizmusában félelmetes szabadkőművességben az ő üzleti (tehát kalmár) érdekeit befolyásolhatja. Szerette az Inczedy önzetlen puritanizmusát, de a szabadkőművességgel való ellentétben nem volt képes felfedezni, hogy akár a „Nyirvidéknek“, akár üzleti érdekeinek melyik használható tartósabban: az Inczedy tiszta lelke s az azt megértő egészséges közszellem a maga erkölcsi parancsok által irányított szinte reflex érzésével, — avagy a divatos, de csak effemer jellegű szabadkőműves hatalom.

Számvetése könnyű volt. Inczedy csak egy! A rivális több. Ekként szoktak gondolkodni azok, a kik kevésbé finom mérlegen mérik a — „veronált“!

Mert tévedett Jóba Elek akkor, amidőn azt hitte, hogy kiadótulajdonosi minőségében joga volt a „felelős szerkesztő“ közleménye felett cenzurát gyakorolni. Megfordítva áll! A szerkesztő gyakorolhat az üzletes sajtó

Tiszaberczeli téglá és cserépfedőgyár

34-?-17

bármely mennyiségben szállít a nyiregyházi kisvasút bármely állomására, körkemencéjében égetett **kitűnő minőségű**

I. oszt. téglát és sima, hódfarku cserepet.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási-kezdménye a vonalközöség javára is szolgál. Előjegyzéseket elfogadta

Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r. t. Bethlen-utca 5. sz. és a Tiszaberczeli Téglagyár.

kiadótulajdonosai által oly előszeretettel importált közlemények felett cenzurát.

A védekezése pedig meglepően rosszhiszemű! Már minthogy ő védte meg Inczedy ellen a „Nyirvidék” tónusát. Az ebadta! Hiszen Jóba Elek még a bugyogó könnyű gondolat világában kényelmeteskedett amikor Inczedy tónust, meggyőződést, szellemet és elismertetést diktált a „Nyirvidék” útján egy nagy közvéleménynek.

Azután meg az Inczedy kidobott cikkében ssemélyében senki, csupán egyesületi vezető állásában volt — nem is sértő módon aposztrofálva az, aki a szerkesztő akaratára ellenére helyezte el a „Nyirvidékben”, a lap tradícióival teljesen összeütköző cikket. Vagy ez az?

Igy ez nem jól van! Bizonyos az, hogy a „Nyirvidékért” kár!

Mindezeknek elmondására az immár 23 éves, meleg szeretettel átitatott kapcsolatnak eleven ösztönzése jogosított.

Dr. Prok Gyula.

Nyilatkozat!

A „Nyirvidék” szerkesztői állásától való megválásomnak, a dolog természete szerint publikussá lett körülményei felől Jóba Elek ur, a Nyirvidéknek odáig csak kiadótulajdonosa, most már felelős szerkesztője is, olyan furcsa módon informálta — az en távozásom után — olvasóit, hogy nekem, aki végre is 25 és fél esztendőn át voltam annak a lapnak a felelős szerkesztője, kötelességem valamit szólni erre, ha egyébként nem, hogy megmeetssem becsületes újságírói mivoltomnak, csak ott a Nyirvidéknél is eltöltött 25 és fél esztendő alatt való működésemmel megszerzett tisztességét.

El kell mondanom — (mert valamelyes közérdek is fűződik ahhoz ebben az esetben, hogy ne törődjek még a dicsekedés vádjával sem), hogy tulajdonképpen ezt a Nyirvidéket, ami az ma: sugárzó magyarságával, változó idők folyamata alatt soha meg nem változott ugyan annak az egy iránynak a követésével, feltétlen hitelességével és megbízhatóságával, hangjának minden divatos áramlatokkal szemben megőrzött diszkréttségével, az u. n. modern újságírás minden szentségekbe betörő vandalizmusával szemben ellentálló s ez áramlattal nyíltan küzdő újságírói konzervativizmusával, a személyeskedésnek, általam egészen a Nyilttéri közlemények hangjával szemben gyakorolt kritikával megőrzött kizárásával; azzal a gárdával, mely — mért ne mondanám meg — az én becsületes újságírói működésemet látva és ismerve — évek hosszú sora alatt a Nyirvidékhez csatlakozott rokonszenvével és tollával, Szabolcsvármegye és Nyiregyháza legjobbjai sorából; mindezeknek eredményeként az előfizetőknek azt az olyan nagy számát, amit a Nyirvidék — vidéki hetilapok sorában csodaképpen — elért: . . . én teremtettem meg! Vagy mondjuk úgy, hogy az a 25 és fél esztendő elég sok idő volt ahhoz, hogy mindezeknek az eredményeknek az elérésében valamelyes érdemet magamnak is vindikáljak.

Ezek tények! S ezekkel a tényekkel szemben és velem szemben akarta megvédelmezni Jóba Elek, a kiadó, — talán nem szük-

séges hangsúlyoznom, hogy e minőségében teljesen illetéktelenül — a Nyirvidék nivóját!?

Helyes.

Csinálja tovább Jóba Elek az ő üzleti kis játékait. Engem azonban ne akarjon megtanítani arra, hogy mi a jó izlés és hogy mi az a „nivó”!

Én tudom. Ő nem!

Inczedy Lajos.

Alapítva 1900. évben.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó és plissérozó intézete

Vay Ádám u.13. Bejárat Véső-u. felől.

Fest minden színre és gyászruhákat 24 óra alatt.

Vegyileg tisztít bárminemű ruhákat kitogástalanul.

Gallér és kézelők stb. hófehérre és tükör fényesre mos 5 nap alatt.

Plisséroz 3 óra alatt.

Midőn szives megbizásait kérem, vagyok mély tisztelettel

Gabulya Mihály.

33-13-3 Telefon 248. sz.

Ézüst éremmel és díszoklevéllel kiténtetve.

Képkiallítás a városházán.

Egy hét óta ebben a mi paetikus hangulattal teli városunkban tanyát ütött egy izmos tehetségű, magyar lélekkel és nyugoti kultúrával szaturált művész ember és a városháza nagytermében csoportos kiállítást rendez új képeiből.

Szeretnénk azt hinni, hogy Ferenczy Károly festőművész nyiregyházi ember, anynyira rajta ül képtárlatán ennek a városnak sajtáságosan eredeti, megkapóan kedves jellege. A mi nagyvárosias akarásunk és kedvesen vidéki életünk, a mi magyar szivünk és európaias fejlődésünk, a mi hangulatos, csöndes, de városiasan tisztá utcáink adja meg az idegen embernek is azt a kellemes meleg érzést, amivel Ferenczy Károly képtárlatán találkoztunk.

A modern magyar zsánerfestészet haladásába új valőröket hozott magával ez a nemsokára európai nevet szerző művészember, aki a természet közvelelül ható, könnyed, értelmes és kedves nyelven, keresetlenül szól hozzánk olyan művészi tökéletességgel, amilyennel ritkán találkozunk az egyéni tárlatokon.

A legértékesebb művészi alkotásai kétségkívül a mezőkövesdi matyóképek, amelyek a mezőkövesdi parasztnépnek a már országszerte is ismert és megcsudált, szokatlan artisztikus veleitása értékei mind valami csodálatos élethűséggel jelennek meg. Az alakjai keresetlenek, üdék, beszédesek, ame-

lyeken rajtuk ül a művész kiforrott technikáján, anatómiai és szinanalitikai hatalmas tudásán keresztül maga az élet.

A tájképei úgy hatnak ránk, mint egy-egy lírai költemény, alakjai, fái, vízei finom természeti intuíciókat árulnak el, a növényi és állati természetet úgy festi, hogy abban nincs semmi a divatos misztiikus érthetlenségéből.

Ferenczy Károly festői individualizmusának talán a legértékesebb megnyilvánulása, hogy az alakjait nem rajzolja ugyan az ecset munkájának rovására, nem bánik könnyelmű pazarlással és tulzással a festékekkel sem és így képei nem smírozottak, hanem tiszta folthatásokkal dolgozók. Vásznaín a rajz technikája és az ecset munkája szinfonikusan olvad egybe és ezért olyan nyugodtak, olyan kellemes hatásuak a képei.

Maga mester is valami nyugodt gondolatu egyéniség, a ki tisztában van a művészi igazságok törvényeivel és ehhez értékeli a maga veleszületett művészi képességeinek visszaadását. Ez az ember mikor dolgozik, nem kenyeret keres, hanem — mint az minden képén megérzik — emelkedett, bensőséges, művészi lélekszükségletből dolgozik.

TANÜGY.

Tanítók figyelmébe. Az országos álatvédő egyesület felkérésére felhivom a vármegye tanítósa finyelmét, a „Gyermek naptár” 1913. évi füzetére, amely több jeles író közleményeivel tartalom tekintetében az előbbi évfolyamok mellé méltán sorakozik. A teljes 10 fill. árban eladott napjarak árából 1—1 fill. az Eötvös alap javára engedtetik át. 50 példányra terjedő megrendelés esetén minden 10 példány után 1 ingyen példány adatik. Megrendelhető az „országos álatvédő egyesület”-nél Budapest, IX. Ernő-u. 11—13. Nyiregyháza, 1912. okt. 17.

Dr. Wilt György
kir. tanfelügyelő.

Tanítók, ovónók figyelmébe. A magyar gyermektanulmányi társaság átirata alapján ismételten felhivom az általok kiadott „Gyermek” című folyóirata, metynek előfizetési ára évenként 8 korona, a jelntkező tagok a közlönnyt 4 k. tagsági díj ellenében kapják. A jelentkezéseket Nagy László ügyvivő alelnök címére (Budapest VIII. ker. Üllői-u. 16. sz.) a tagsági és előfizetési díjakat pedig Dr. Perényi József címére (Budapest, VI. ker. Bulyovszky-u. 26. sz.) kell küldeni. Nyiregyháza, 1912. okt. 17.

Dr. Wilt György
kir. tanfelügyelő.

Meghívó. A Szabolcsvármegyei Tanítóegyesület Nyiregyházán a városháza dísztermében folyó év november 13-án délelőtt 10 órakor tartandó XXX. rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása.
2. Az egyesület működéséről jelentés.
3. A tanítósa fizetésrendezése.
4. A tanítók jogvédő bizottságának szervezete.
5. A szolgálati pragmatika.

6. A tanítói mellékfoglalkozások.

7. Járások. Éötvös-alap, helyi gyűjtő bizottságok és Önszegélyző egyesületek jelentései.

8. Számvizsgálók jelentése és költségvetés.

9. Tisztújítás.

10. Indítványok tárgyalása.

Nyiregyháza, 1912. október 20.

Orsovsky Gyula
elnök.

Ozvald József
főjegyző.

Jubirális közgyűlés. A fenti meghívó szerint a Szabolcsvármegyei Tanítóegyesület jövő hó 13-án, szerdán közgyűlést tart. A tárgysorozatban bizony most is szerepel a fizetésrendezés. A VII. egyetemes gyűlés után már azt kihette a tanítóóság, hogy fizetésrendezése legkésőbb ősszel törvényjavaslat alakjában a képviselőház elé kerül, amint azt a napilapok az országban híresztelték s most ime azt látjuk, hogy a fizetésrendezésből semmi sincs, az ígért törvény javaslat el nem készült, a tanítóóságot már számtalanadikszor becsapták. Láthatjuk, hogy nem volt elég a tanítóóságnek egyhangú, erélyes megayilatkozása a VII. egyetemes gyűlésen ahhoz, hogy illetékes helyen belássák azt, hogy a kívánásai halasztást nem tűrve, sürgősen teljesítendők.

A jövő havi közgyűlés a tanítóóság legfontosabb közérdekeit fogja tárgyalni, szükséges tehát, hogy e fontos ügyek tárgyalása alkalmával minden tanító jelen legyen a gyűlésen, hogy impozáns megjelenésével mintegy figyelmeztesse é felsőbbiséget arra, hogy a tanítóóság nem tud megnyugodni jelenlegi mostoha helyzetében.

Jöjjön el tehát a november 13-iki gyűlésre minden tanító, mutassa meg, hogy szíven viseli a tanítóóság közérdekeit, mert annál hamarabb remélheti ki-ki a várva várt, emberséges megélhetést nyújtó fizetésrendezést.

Gazdasági szaklap. A vall.- és közokt. m. kir. miniszter a „Homoki Gazda” gazdasági szaklapot vármegyénk 100 tanítója részére ingyen fogja a jövőben megküldeni. Igen üdvös intézkedés ez a miniszterium részéről különösen itt Szabolcsban, ahol a termőföld java részét homok képezi. A tanfelügyelőség megtette az előterjesztést miniszteriumhoz aziránt, hogy a fenti szaklap 100 ingyen példánya lehetőleg arányosan osztassék el a megyében.

Az ég. ev. hittan Kisvárdán. A kisvárdai polgári iskolában az ég. ev. hittan tanításával Geduly Henrik óméltósága Verner Gyula ugyanottani polg. iskolai igazgatót bizta meg.

Uj tanfelügyelőségi tollnok. A vk. miniszter Visán Emil lipetmgyei kir. tanfelügyelőségi tollnokot jelen minőségében Nyiregyházára helyezte át.

Tanítóváltás. A vissi ref. elemi iskolához az iskolaszék Bartha Lajost, a nyirjákót ref. iskolaszék Diószeghy Mihályt, a tiszaléki ref. iskolához az iskolaszék Magi Mátyást, a nyirbalkáni izr. iskolához pedig az iskolaszék Stern Farkast választotta meg tanítónak.

Államsegély. A vk. miniszter a nyirbakta-lóránthózi községi gyermekmenhely, a demecseri róm. kath. ovoda részére államsegély, a nyirábrányi és napkori áll. elemi iskoláknak pedig tanszereket engedélyezett.

HIREK.

Halottak napja.

Mint egy elátkozott várkastély, melynek nincs lakója, csak a szellemek suhannak a folyosókon és a szél csapdossa a csörömpölő ablakokat, olyan az elmúltak városa, a temető. A hold fényében kísérteties árnyékok vetnek a párából nedves fakeresztek. A sirhant fölötti hervadt virágok gyökerei közé rovarok furták be magukat, ott telelnek ki mozdulatlanul, megdermedve. A föld repedéseiben és a nyirkos téglák alatt békák vettek lakást, csak néha-néha bujnak elő az eleség után. Lejebb emberi csontok pihennek, a hus lemállott már róluk, a kisebb csontok is elporladtak már, talán ép most veszi munkába az enyészet a hátgerinc csigolyait, meg a medence nagy, erős csontjait. Mi ez?! Az ember sorsa . . .

Miként a szu sercegve öröli a régi butorokat, úgy emésztí föl utolsó izzig az idő az embert hatalmával, dicsőségével együtt. Leereszkedik a köd, körülveszi, beburkolja az embert s itt kell hagyni feleséget, gyermeket örömet, bánatot talán akkor, mikor még élni szeretnénk. Azok a férfiak, akik a földön verejtékes homlokkal dolgoztak, eszmékért lelkesedtek, nagy célokért hevültek, ott feküsznek szép sorjában némán, hidegen. Azok az anyák, akik az otthonban életet édesítettek, mentőangyalként aggódtak, virrasztottak és szerettek, ott feküsznek szép sorjában némán, hidegen. Azok a gyermekek, akik kedves tekintetükkel, gögicselő beszédükkel fölvidítottak bennünket, ott alusszák hosszú álmukat a temetőben. Szemükben nincs fény, ajkukon nincs szó . . . Test és vér, tudomány, művészet nem igazi tengelye az életnek, mert minden emberi érték csak az élet vékony hártájára van fölépítve. Tudományodat nem értik meg és ledegradálják, művészetedet lejárlják és megmosolyogják. Rokonaidat pedig itt kell hagynod. Tolsztoj mondja: a tulvilági élet létezésének szükségességéről nem érvek győzik meg az embert, hanem az, ha kéz a kézben megyünk valakivel az életen végig s ez a valaki egyszerre eltűnik a mélységben, mi pedig megállunk az előtt az örvény előtt és belepillantunk . . .

Akik előtt Isten és az örökkévalóság chimára, azok nem mennek a temetőbe imádkozni, hanem nagy keményen megvetve lábukat Büchner eszejárásával adják a „királyi embert:” a legjobb és leghasznosabb, amit az ember halála után hátrahagy az a ritka termékeny emberi csontból és kusból származó por, melynek célja a föld termékenységét elősegíteni, punktum. De én azt hiszem, ezek is imádkoznak. Ha érzik, hogy megrokkantak s gyötör a zsába meg a nyilallás s aztán nekik is van megsiratott halottjuk, nem mondják ki hangos szóval, csak a szívök só-

hajtja: Adj Uram örök nyugodalmat nekik!!

Halottak napján mindnyájan egy táborban vagyunk.

M. J.

— **Hangverseny november 3-án.** Nyiregyháza és környék intelligens közönsége érdeklődéssel várja azt az abszolút művészi színvonalon és keretek közt készülő nagyszabású hangversenyt melyet a rk. iskolaszék rendez gr. Deseffy Miklósné óméltósága védnöksége alatt báró Vay Arnoldné sz. Mikes sarolta grófnő közreműködésével. Az agilis rendezőség mindent elkövet, hogy minél kényelmesebben és minél többen élvezhessék a gyönyörű és változatos programmszámok során nekünk szánt esztétikai tökéletességeket, melyek hogy valóban azok lesznek, garantirozzák az illusztris és előtűnk közszeretben álló közreműködő hölgyek és urak. Az itt alább közzétett meghívó és műsorral kapcsolatban megjegyezzük, hogy korlátolt számban nyomtatván azok kézhezvételéhez nem kötendő a részvételi jogosultság, mert jegyekhez a városi dohánytőzsdékben bárki hozzájuthat, aki e pár órai igazi élvezetet megakarja magának szerezni. Az előzményekből következtetve e hangverseny fényesen nyitja meg a felénk közelgő tél elfajta elegáns társadalmi összejöveteleink sorát. A kiadott hivatalos értesítés szövege:

Meghívó. Gróf Deseffy Miklósné óméltósága védnökségével, méltóságos báró Vay Arnoldné, sz. Mikes Sarolta grófnő, Groák Ödönné urnő, Vajda Ilonka urhölgy, Dienzl Oszkár ur és a Nyiregyházi Zenekedvelők Egyesülete közreműködésével a nyiregyházi róm. kath. iskolaszék folyó évi november hó 3-án délután 5 órakor a Korona-szálloda nagytermében az iskola céljaira *hangversenyt* rendez, melyre a T. címet ezennel meghívja a Rendezőség. Helyárak: nagypáholy 20 K, kispáholy 16 K, földszinti üllőhely I—V. sor és páholyülés 4 K, többi földszinti üllőhely 3 K, állóhely 2 K, Tanulójege 60 fillér. Jegyek október 27-től előre válthatók Jakobovits Fannyka, özv. Rottaridesz Istvánné és Kiss T. Emma dohánytőzsdéjében, addig előjegyzéseket elfogad az iskolaszék. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Műsor: Barcarolla, Tsajkovszky. Előadj a Nyiregyházi Zenekedvelők Egyesülete. 2. Bethowen: Zongorahangverseny, a) Allegro Combrío; b) Largo; c) Rondó; zongorán előadja báró Vay Arnoldné sz. Nikes Sarolta grófnő, második zongorán kíséri Dienzl Oszkár ur 3. Szavalt Groák Ödönné urnő. 4. Grig: Gavotte: Chopin: Nocturne; Goldini: Táncoló baba. Zongorán előadja báró Vay Arnoldné sz. Nikes Sarolta grófnő. 5. Szavalt: Vajda Ilona urhölgy. 6. Haendl Martuzzi: Largo. Előadja a Nyiregyházi Zenekedvelők Egyesülete.

— **Uj honvéd huszárlaktanya építésének tárgyalása.** A m. kir. honvédelmi miniszter Nyiregyházának az uj donvéd huszárlaktanya megépítésére tett ajánlatát elfogadta - az általános építési tervét szerkesztésére hivatott helyi vegyes vegyes bizottság egybehívását elrendelte. Ezen rendelkezés alapján Szabolcsvármegye alispánja a kassai konvéd kerületi parancsnoksággal egyértőleg november 12-ik napjának délelőtt 10 órájára hívta össze a bizottságot melybe Májerszky Béla kir. tanácsos polgármestert és Pöppel Gyula kir. műszaki tanácsost küldötte ki, — Egy orvosnak s egy építész szakértőnek a város részéről kirendelése a polgármester hatáskörébe tartozik. — A képviselő testület szakértőül már Toásó Pál építész multkori közgyűléséből megbizta.

— **Városi közgyűlés.** Októberben már második közgyűlést tartotta a város 25-én. Kiemelkedőbb tárgya a mentőszolgálatnak szervezése volt, — melyet Dr. Konthy Gyula kidolgozott számadással megvilágított javaslatának megfelelőleg s a tüzoltói szolgálattal szerves kapcsolatban létesítette. Egy újabb lépés a haladás útján!

— **Főviradt a debreceni vargáknak.** Polakovics a bolgár hitelbank igazgatója több szófia megbizottal debrecenben járt, hogy ötezer pár csizmát vásároljanak össze. A bolgár bizottság összevásárolja a készleteket és megrendeléseket tesz a hadsereg számára.

— **Ruttkay Gyula főesperes a g. kath. magyarok országos bizottságának vidéki elnöke.** A görög. katolikus magyarok országos bizottságának elnöki tanácsa a napokban újjáalakult s elnökévé ismét Szabó Jenő főrendiházi tagot választották meg. Az országos bizottság hat vidéki elnököt is választott s ezek egyike Ruttkay Gyula nyiregyházi főesperes lett.

— **József főherceg szanatorium nyiregyházi fiók egyesületének közgyűlése.** E hó 20-án tartotta évi közgyűlését a József fh. szanatorium nyiregyházi fiók egyesülete Kovách Elekné elnöklete alatt. Főként a rendelő intézet (dispansaire) mielőbbi felállításának ügyével foglalkozott. Felhatalmazást kapott az elnökség, hogy a rendelő intézet helyiségét bérlet útján biztosítsa — a szükséges felszereléseket szerezzék be — s az orvos megválasztására nézve — előzetes tárgyalások után — tegye meg javaslatát. Előre láthatólag november közepén megkezdődését a dispansaire s hisszük, hogy sok bajnak, nyomorúságnak lesz megszüntetője ez újabb jótékony intézmény. Egyik leghőbb törekvése valósul meg ezzel városunk ezen pár éve s már is sok eredménnyel működő egyesületének. Őszinte elismeréssel kell itt megemlékeznünk Kovách Elekné elnökről, kinek fáradhatatlan kintartása teremtetten meg ez egyesületet s az övé az oroszlanrész a szép eredményekben is.

— **Mennyi vagyona van minden magyar állampolgárnak?** A képviselőház elé terjesztett 1911 évi zárószámadások szerint a magyar állam adóságai az 1911. év végén 5 406.957,644 koronára rugtak. Az összes passzívák 6,396,863,682 koronát tesznek ki, — amelylyel szemben 8,855,385,897 k. aktívák állanak úgy, hogy a magyar állam tiszta vagyona 2.464.522.215 korona. Megjegyezzük még hogy 1911. év végén a pénztári készletek 224 millió koronára rugtak. A folyó év folyamán ezek a készletek azonban erősen megcsappantak, aminek az az oka, hogy új államkölesont a rossz pénzviszonyok miatt nem lehetett fölvenni. Ezekből az adatokból következtetve 20 millió lakost véve, minden magyar állampolgárnak van 123 kor. 22 fil. még akkor is, ha a zsebe üres. Azt hisszük azonban, hogyha a balkáni háboruban mi szintén aktív részt veszünk csak pár hétig is, aligha marad meg ez a pár koronánk. Csak még rá ne fizessünk?!

— **Szabolcs vármegyei agarász egyesület versenye.** Az agarász egyesület mint minden évben, az idén is nagyszabásúnak ígérkező versenyt rendez, amelyre vonatkozólag a következő versenykijárást bocsátattott ki: Szabolcs vármegyei Agarász-Egyesület elegyagarversenye Nagyálló, 1912. évi no-

vember hó 5 és következő napjain. I. ső díj 800 korona koszpénz és tiszteletdíj 200 korona érték körül. II-ik díj 200 korona érték körül. Beiratási díj, tagok tulajdonába levő minden egyes agar után 20 korona, nem tagok agarai után 30 korona, első díjat nyert agarért a beiratási díj kétszerese fizetendő. Nevezni lehet írásban, vagy szóval az 1912. évi november 4-ik napjának délután 5 órájáig a társulat jegyzőjénél Nyiregyházán (Bércsényi utca). A nevezéseknél a beiratási díjak is befizetendők. A versenyre csakis az országos agarász-szövetség által vezetett törzskönyvben törzskönyvezett agarak nevezhetők. A verseny az országos agarász-szövetség verseny- és ítélleti szabályai szerint tartatik, azon kivétellel, hogy az első összevetésnél leeresztett azon pár agar, mely kellő téren a nyulat nem éri, leejtetik. Az agarak összevetése társulati jegyző lakásán, elnök és jegyző részvételével, az 1912. évi november 4-ik napján délután 5 és egyegyed óraker fog eszközöltetni. — Poul az esti összejövétel alkalmával Nyiregyházán. 1912. október hó. Gencsy Albert s. k. társ. elnök. Dr. Kauzsay Ödön s. k. társ. jegyző. Az agarász egyesület a versenyre a következő meghívót bocsátotta ki: a Szabolcs vármegyei Agarász-Egyesületnek 1912. évi november hó 5 és következő napjain tartandó agarász-versenyérd. November hó 4-én este összejövétel Nyiregyházán a Korona-szállodában, November 5-én este félkilenc óraker társasvacsora ugyanott, utána táncmulatság. A versenyek november hó 4 és következő napjain a nagyállói határban tartatnak. Nyiregyházán, 1912. évi október hó. Gencsy Albert s. k. turs. elnök. Dr. Kauzsay Ödön s. k. társ. jegyző.

— **Műkedvelő előadás Nagyállóban.** A nagyállói gimnáziumi internátus igazgató tanácsa, október 31-én a Pannóniában táncmulatsággal egybekötött műkedvelő előadást rendez.

— **Tüzoltóink munkakörének kiszélesítése.** Hogy koszorus tüzoltóink parancsnoka dr. Konthy Gyula az ő bámulatos gyakorlati érzékével, egészséges terveivel, városunk fővirágzását és közjólétünket plauszibilisan előmozdító szolgálat és áldozatkészségével ismét lekötö a közérdeklődést, csodálkozunk és bámuljuk azt a nemes igyekezetet, melyet nem bir lelohasztani, elkedvetleníteni semmiféle részvétlenség. Arról van szó, hogy tüzoltóink köréből mentőszervezet alakuljon ki. S mikor ezen nagy város már régen nélkülözi sajnosan a szervezett mentőszolgálatot és a tüzoltó parancsnok előáll a maga reális és minden áldozatok árán megvalósítandó ajánlatával, Nyiregyháza évi költségvetését 3000 koronával és két fővárosba kiképzés végett fölküldendő tüzoltó ellátásának költségeivel terheli meg csupán. Mikor tanulják már megbecsülni az ember életet s mikor leszünh gavallérok eminens érdekeink előmozdításakor.

— **Vasuti árak elfuvarozása és cukorrépa küldemények berakása vasárnap.** A kereskedelmi és iparkamara közhirre teszi, hogy a keresk. m. kir. miniszter megengedte, hogy az alább felsorolt állomásokon a kírakott árúknak a pályaudvarokról való elfuvarozása, valamint a cukorrépa küldeményeknek a pályaudvarokra való befuvarozásával és rakodásával járó munkálatok újabb elhatározásáig vasárnapokon is az egész napon át minden korlátozás nélkül végezhetők legyenek. Az állomások a következők: Bátor, Beregszász, Bihardiószeg, Büdszenthály, Debrecen, Debrecen vásártér, Demecser, Derecske, Fehérgyarmat, Hajduböszörmény, Hajdunánás, Hajgúhadház, Hajduszoboszló, Halmi, Márama-

rossziget, Munkács, Nagyberezna, Nagymajtény, Nyirbogdány, Sáránd, Szaniszló, Szinyérváralja, Ungvár, Városnamény, Volóc, Semesvár—Józsefváros, Temesvár—Gyárvaros, Budafok, Fiume, Pécs külváros, Adacs, Erdőtelek, Heves, Hort, Kálkapolna, Kisköre, Mezőkeresztes, Mezőnyarád, Nagyt, Pusztakürt, Szihalom, Vámosgyörk, Ludas, Zsolca, Tiszalucz, Taktaharkány, Budapest-Józsefváros, Kispeszt-Szentlőrinc. Obuda, Abony, Veresmart, Szászhermány, Keresztényfalva, Vidomák, Eczzel, Földvár, Nyarádtó, Radnóth, Sáromberke, Kevelőszentpál, Elecske, Negyeg. Órsujfalu, Párkánynéna, Szokolca, Petrozsény, Vulkán, Lupény, Arad, Nagyszeben, Nagyvárad, Lakytelek, Tiszavárkony, Piroska, Csorvác, Csabacsüd, Kisszénás, Gyulamező, Tótkomlós. Kondoros, Pusztakengyel, Martfü, Homok, Almásimajor, Szentetanya, Nagymagócs, Árpádhalm, Bedra; Nagykikinda és Szentés.

— **Zoltán István főszolgabíró jubileuma.** Negyedszázados munkásságának ünneplésére nagyszabásúnak ígérkező ünnepséget rendez Zoltán István nagyállói főszolgabíró tiszteletére járásának közönsége. Negyedszázadon át eltöltött becsületos, odaadó munkásságának méltó jutalmát attól a közönségtől kapja meg tehát, amelynek szeretett ragaszkodását, vagy esetleg idegenkedését majdnem egy emberöltőn át kifejtett folytonos érintkezés által volt módjában kiérdemelni. Az ünnepély azt mutatja, hogy a jubiláló főszolgabíró csak szeretetet, csak ragaszkodást tudott kiváltani járása köréből, amelyhez őszinte szívvel mi is csatlakozunk. Az ünnepségre a következő meghívó bocsátott ki: A nagyállói járás közönsége Csépei Zoltán István főszolgabírói működésének 25 éves évfordulóját f. évi okt. 31-én fogja ünnepelni Nagyállóban, — melyre címzettet meghívja a rendezőbizottság. Az ünnepély sorrendje: 1. Délelőtt fél 11 óraker a főgim. tornacsarnokában diszgyűlés, melyen az ünnepeltet a járás közönsége nevében Nt. Görömbe Péter esperes üdvözlí. 2. Küldöttségek tisztelgése. 3. Délután 1 óraker közönség a Pannónia termében. 4. Este műkedvelői előadás, táncestélylyel egybekötve. — (Műsorok külön kiadva). Elszállásolásról, fogatok elhelyezéséről a rendező-bizottság gondoskodik, ha e hó 25-ig bejelentik. Nyiregyháza felől d. e. 10 óra 40 percker érkező vonatnál a vendégeket kocsik várják!

— **Az állami gyermekmenhely nyiregyházi telep bizottsága ülést tartott e hó 24-én a városháza tanácstermében Májerszky Béla kir. tanácsos polgármester elnöklete alatt.** Ezen ülés elhatározása sok üdvös cselekedetnek lesz kiinduló pontja, melyekkel az itt elhelyezett mintegy 220 elhagyott gyermekek ellátásának ellenőrzését akarják hatályossá tenni. A bizottság, mely eddig 12 nő és 12 férfi tagból állott — még 24 taggal fele-fele részben nőekkel s férfiakkal egészítette ki magát, hogy a tagok között felügyeletre s ellenőrzésre kiosztott gyermekek száma oly mérvben oszoljon meg, — mely mellett önként vállalt ellenőrzési feladatuknak eleget tudjanak tenni. Ezután a telep-bizottság tagjai a felügyeletükre kiadott gyermekeket havonként eyyszer meglátogatják tápszülőiknél, annak tartását, nevelését állandó figyelemmel kísérik, ha valahol hanyagságot vagy rossz környezetet találnának, áthelyezés céljából azonnal jelentést tesznek

az árvaszéknek. Döntő elhatározásként tekinthetjük azt, hogy a Szabolcs. Pártfogó egyesülettel ezentúl karöltve, fogják rokon, sokban azonos feladataikat a gyermekvédelem nagy előnyére megoldani a jövőben. Ez irányban ebből a gyűlésből átirnak a Patronázshoz. Egy kiküldött székebbkörű bizottság feladatává tette annak a kérdésnek tanulmányozását, hogy mi módon lehetne a nagyobb tanyákon, melyek a két hetenkénti orvosi látogatásnak központjai, gazda embereknél gyermekeket úgy elhelyezni, hogy azoknak tisztességes földművesekké kinevelése biztosítva legyen. Ha e telep bizottság olyan emberszeretettel fogja kitartást igénylő munkáját végezni, amint ezen közgyűlési felszólalásokból kiérzett, — Nyiregyháza egyike lesz a legkiválóbb menhely telepeknek.

— **A katolikus nagygyűlés elmarad.** A XII. katolikus nagygyűlés előkészítő bizottsága gróf Zichy János elnökle alatt dr. Zsembery István ügyvivő alelnök, Hindy Zoltán igazgató. Giessvein Sándor prolátás, országgyűlési képviselő és Ernszt Sándor vezérigazgató tagok részvételével ülést tartott s egyhangulag úgy határozott, hogy tekintélyes világi és egyházi férfiak óhajtására az ideai katolikus nagygyűlést elhalasztja.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A korcsmák, sörházak és pálinka mérésekről alkotott városi szabályrendeletet a m. kir. belügyminiszter némi csekélyebb módosítás végett visszaküldötte. — A kéményseprésről alkotott szabályrendelet sem nyert még végleges megerősítést, bár ezt a város közönsége már évek óta türelmetlenül várja s a város polgármestere sok alkalommal sürgette. Ez is visszaérkezett a kerületi kéményseprők jövedelmeiről hészített kimutatással leendő pótlás végett. Csak legalább ez lenne már az utolsó pótlás.

— **Akácfa magvak vásárlása.** Akácza magot bármily mennyiségben hajlandó méltányos árban megvenni Szabó Imre székesfehérvári nagykereskedő (Széchenyi-utca 19.) Zabolcs vármegye alispánja, kihez ezen szándékát bejelentette, felhívta az összes főszolgabiráit, hogy nevezett nagykereskedő ajánlatát hozzák a nép tudomására, — miután a vármegye területén sok akácza van és az akácza mag gyűjtése s tisztítása szé keresetet nyújtana részükre. — A kereskedő bővebb felvilágosítással bárkinek szolgál.

— **Az iparművészeti muzeum vásárlása Nyiregyházán.** Radisics Jenő miniszteri tanácsos, az iparművészeti muzeum igazgatója egy fénykép után tudomást szerzett arról, hogy özv. Csapkai Jenőnek egy Rákóczy korabeli művészi kivitelű asztala van. A butordarabnak megvásárlására a napokban lejött Nyiregyházára, — s hosszú müértő vizsgálat után 1600 horonáért meg is vette az iparművészeti muzeum részére.

— **Veszedelem házi eb.** Klein Márton napkori kereskedő kutyája közismert harapós természetéről. Folyó hó 11-én össze mart egy kis leányt. A gondatlan kereskedő ellen megintották a hatósági eljárást.

— **Pályázat könyvkötésre** A nagykarolyi kir. pénzügyigazgatóság pályázatot nyit könyvkötő munkálatokra.

Határidő nov. 2. Hirdetmény betekinthető a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál.

— **Az oroszán, mint aviatikus.** B. G. Davis philadelphiai tanár, annak a problémának kiderítésével foglalkozik miféle hatással van a repülés az állatokra. Multkoriban ezért fölszállt Voisin-biplánján és magával vitt az állatkertből kölcsönkapott kölyk-oroszánt, és még egy állatszelistőt, minden eshetőségre számítva. A fölszállás első pillanataiban az állatok kölyk-királya olyan mozdulatokat tett, mintha lezuhanástól félne, később azonban már csodálkozott csupán. Csodálkozása csakhamar félelemre változott s amikor 100 méter magasságban jártak felette nyugtalan lett. Morgott, majd bögött és félelmében akkorákat ugrott, hogy attól lehetett tartani, hogy felborítja a gépet, leereszkedtek s a mily mértékben közeledtek a földhöz, akként oszlott az oroszán nyugtalansága. Amikor ketrecestől kiemelték az aeroplánból és mert biztos talajon érezte magát, vigyorgott örömeiben és láthatóan jól esett neki hogy vége lett a kellemetlen utazásnak. Davis miután meggyőződött, hogy az oroszán nem jó aviatikus, elhatározta hogy legközelebb másfajta állatokkal száll fel. Legalkalmasabb lesz a majom, mely még pilótaságig is felviheti a darvinisták igaz örömeire.

— **Névváltoztatás.** Ivucs János vezetőnévének "Korcsmáros"-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Háromezer mm. zab** bevásárlására irt ki ajánlatot a cs. és kir. 6 ik hadtest parancsnoksága. E 3000 mm. zab a nyiregyházai katonai raktárnál vétetik. A szállításnak 1913. márciustól—májusig kell megtörténni. Ajánlatok okt. 30 ig nyujtandók be. A döntés is ekkor lesz.

— **Kereskedelmi miniszter köszönetét nyilvánította** Nyiregyháza város tanácsának, a debreceni állami fémipari szakiskola 3 tanulója részére adományozott ösztöndijakért.

— **A leányegyesület tea délutánjai.** A korona nagytermében 27-én vasárnap délután 5 órakor közdi meg a nyiregyházi leány egyesület szokása tea délutánjainak sorozatát akként, hogy ezentúl minden második vasárnap meg fogják azt tartani. Ezeket a teadélutánokat már ismerjük a mult évekből. Amikor sok kellemes szórakozásra nyujtanak alkalmat városunk nemes szívü leánykái, ugyanakkor a szegény, nyomornak kitett gyermekek sorsának enyhítésére gyűjtik össze obulusainkat úgy, hogy azt meg sem érezzük. Ezek a teazsurok hozzák össze jó részben azt az összeget, melyből fentartják az iskolás gyermekek téll konyháját s sóstói nyári üdülő telepüket. Ez a nemes szívü leányokból álló jótékony egyesület a legnagyobb mértékben megérdemli társadalmunk támogatását.

— **A villanydróthoz ragadt szerelő.** Kengyel István a villamos részvénytársaság szerelője javítási munkálatokat végzett a Zrinyi Ilona-utcai villanyvezetéken. A nedves időjárás miatt azonban az óvatosságot kissé mellőző munkás szerencsétlenül járt — a drótot megfogva olyan erős áram-

kapcsolatot kapott, hogy a drótot elengedni nem tudta s ahhoz hozzáragadva felájultan függött ég és föld között. Sikerült azután, hogy a balesetet észrevették Lengyel István veszedelmes helyzetéből kiszabadítani, azonban beszéző képességét ideiglenesen elvesztette s mintegy félóráiig terjedő időre teljesen megbénult. Beszállították a kórházba, ahol a gyorsan alkalmazott segély Lengyel Istvánt rövid idő alatt talpra állította e két napi bentlét után a kórházból már el is távozott.

— **Az Országos Gyermekvédő Liga átirata Nyiregyháza városához.** A Liga Májerszky Béla polgármesternek azon értesítésére, hogy az iparos tanonczotthon építtetését a város megkezdette, — s hogy az ipartestületnek módott nyujtott arra, hogy az alapkövetélnél kifejezhesse háláját mindazok iránt, kik ez intézmény megteremtésében fáradoztak, — a következő levélben válaszolt: 8522/912.

Nagyságos Polgármester Ur!

17193/912. sz. b. átiratából örömmel értesültünk, hogy a nehéz pénzügyi viszonyok dacára az iparos tanonczotthon építését már megkezdették s hogy reményünk van arra, hogy ezen kulturális és közhasznú intézményt már jövő év szeptember havában átvehetjük és rendeltetésének átadhatjuk.

Örömmel értesültünk továbbá arról is, hogy a hazafias iparosság az otthon épület alapkövetélnél ünnepek keretében emlékeztetéssel óhajtja tenni és a legnagyobb készséggel teljesítjük ezen alapkövetélnél ünnepek alkalmából hozzánk intézett meghívásukat és azon feltétlenül képviseltetni fogjuk magunkat. Megbízott képviselőnk nevét idejében fogjuk Nagyságoddal közölni.

Ami az épület tervét és annak berendezését illeti, köszönettel vetiük Nagyságoddal ama kijelentését, hogy mindent a Ligával egyetértésben óhajt megvalósítani és azt hiszük, fölösleges biztosítanunk, hogy éveken át gyűjtött tapasztalatainkkal örömmel színtünk Nagyságoddal megérdemelt nyujtani.

Tisztelettel felkérjük tehát, hogy az otthon terveit betekintés céljából hozzánk beküldetni sziveskedjék, hogy úgy a berendezés mint a felszerelésre vonatkozólag részletes javaslatunkat megtehessek és Nagyságod rendelkezésére bocsájthassuk.

Fogadja Nagyságod kiváló tiszteletünk és őszinte nagyrabecsülésünk őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1912. október 21.

Elnök.

— **A felekezeti nemes megértés fényes példája.** Popovits József volt kemecsei lelkész elhalálozása alkalmából Vitéz Ignác kemecsei ref. lelkész a nyiregyházi esperesi kerület papságához a felekezeti türelmességnek, a barátságának és együttérzésnek fényes tanujelét szolgáltató, megható hangú megkeresést intézett. E levél azt bizonyítja, hogy fölértünk már arra az ideális magaslatra, ahol nem különbségek hangsúlyozása, hanem a találkozó pontok keresése által tesszünk szolgálatot mindnyájunknak. Az érdekes irás következőképen hangzik: „Őszinte részvételemet tolmácsolják e sorok s Popovits József volt kemecsei plébános és kedves barátom elhunyt fölért. Igaz és őszinte részvét — mondhatom — mindnyájunk részéről kik őt ismertük; kik vele a társadalmi életben érintkeztünk. Mert

öt megismerai és becsülni, — nagyra becsülni és megszeretni —: egyet jelentett. Szerettük benne arokonszenves, az őszinte jó barátot, nagyrabecsültük a társadalmi, a közélet buzgó munkását és tiszteltük őt, mint papot. Én megszerettem emelkedet szelleméért! Intra muros — a hova Gondviseles bölcsessége helyezett bennünket mindketten voltunk —: felekezeti papjai. Extra muros —: voltunk emberek a Krisztus szellemében, akik tudtak azt, hogy a hitelvek elválasztanak bennünket, de erről soha még csak szó sem esett közöttünk, ellenben önkénytelenül éreztük, megéreztek azt, hogy összefűz bennünket a krisztusi szeretet és az egymás kölcsönös megbecsülése. Ez a szeretet, ez a rokon-szeny vezetett. amikor e hó 1-én Budavesten meglátogattam őt s mondhatom a ta.alkozás és bucsuzás mindkét részről igen érzékeny volt, ez a nagyrabecsülés indított arra, hogy templomunk tornyában harangoztassak elhunytának tudomásul vételkor és temetése idején! — Hogy temetésén jelen nem lehetek — j hivatalos kötelességem gátol. Kiváló tisztelettel Vitéz Ignác ref. lelkész.

— **Pontosság, gyorsaság, megbízhatóság** jellemzik Az Est hireit, pártatlanság, függetlenség Az Est politikáját, jólétszerűség, őszinteség Az Est közgazdasági közleményeit, tartalmasság, pártatlanság Az Est sportrovátát; épen azért minden olvasónk jól teszi, ha ezt a napilapot az itteni árusítónál naponta megszerzi vagy pedig ha környéken lakik, a hova az árusító lapokat nem kézbesít, közvetlen Az Est kiadóhivatalánál előfizetéssel megszerzi. Mutatványszámokat szívesen küld Az Est kiadóhivatala (VII. Erzsébet-körút 20) mingenkinek aki ami lapunkra hivatkozik.

— **Esperes-plébánosi beiktatás Vencsellőn.** Mult vasárnap történt impozáns ünnepség keretében dr. Csepela Lajos vencesellői plébános és a rakamazi kerület esperesének kánoni beiktatása, melyet Petrovics Gyula apát főesperes helyettes végzett egyházközségi megbízás folytán. Azon osztatlan szerzetet és szimpátia, melyelynek az ünnepelt örvendhetet, s melyben a Dessewffy grófoktól kezdve legszegényebb hiveig része volt, tanubizonyosága, hogy tudományban és közhasznú tevékenység közért folytatott élet mindenkinek háláját és elismerését szerzi meg. Az ünnepség után a lelkészi lakban soktekeritékü bankett volt, melyen több lelkes pohárköszöntő hangzott el.

— **Negyedszázados lelkészi jubileum.** Szép és lélekemelő ünnepély folyt le f. hó 20-án délután Nyirbaktán a róm. kath. iskolában. E napon töltötte be Korchma Pál róm. kath. plébános, nyirbaktai lelképásztorkodásának 25-ik évét. Az ünnepély az iskola II-ik termében folyt le, amit szorongásig megtöltött az ünneplő közönség. Nyirbaktai és vidékének közönsége valláskülönbség nélkül ünnepelte az érdemes és széles körben népszerű plébános. Jelen volt a nyirbaktai szolgabíró tisztkara és Gergelyffy Endre szolgabíró vezetésével; a község intelligentiája és a polgárság. Az iskolaszéki gyűlés a plébános érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta, majd küldöttség ment a közellelő lelkész lakba a jubiléumért. Hatalmas éljenzés fogadta a belépő ősz lelképásztort. Az

ünnepség szónoka Blaskó György tanító volt, a ki mélyen átértzett és gyönyörűen felépített beszédet mondott, mely úgy az ünnepeltre, mint a közönségre nagy hatással volt. Többek üdvözlése után Matos György világi elnök szép szavak kíséretében adta át a hivek gyűjtéséből vett remek emlék kelyhet. Az ünnepelt lelkész a tőle megszokott ékesszólással köszönte meg hivei szeretének e szép megnyilvánulását, mely után a közönség lelkes hangulatban szétozlott. Ugy értesülünk, hogy a plébános tisztelői alapítványt is szándékoznak tenni Korchma Pál nevére az egri ajt. alapítványi hivatalban.

— **Selyemtenyészési felügyelőség megmarad és raktár létesíthető Nyiregyházán.** A közel multban sok szó esett a nyiregyházi selyemtenyészési felügyelőségről s annak áthelyezéséről, a melyeknek végeredménye sajnos az lett, hogy a felügyelőségnek Czeglédre való elhelyezése elrendeltetett. Mint értesülünk legújabbban — a siker reményével — mozgalom indult meg az iránt, hogy ez a hivatal Nyiregyházán maradjon, sőt a mozgalom arra is kiterjed, hogy Nyiregyházán selyemtenyészési raktár létesíttessék. Ehez annál is inkább nagyobb remény van most, ha a termelés mérve 40000 gubot meghalad, az állam az illető körzetben, raktárt épített. A nyiregyházi selyemtenyészési felügyelőség legutóbb 30000 gubónál többet váltattott be s így kevés fejlesztés mellett, vagy esetleg a város valamilyen irányu támogatásával a kérdés kedvezően lenne megoldható. A ministeriumban szívesen vennék a felügyelőség és a raktár fenti módon leendő létesítését, csak a mozgalomnak kell határozott alakot öltenie. Ajánljuk ezt a kérdést az illetékes tényezők figyelmébe.

— **Ethikai mozgolódás.** A munkásosztály anyagi és erkölcsi érdekeinek megvédése érdekében a debreceni kereskedelmi és iparkamara felhívást bocsájtott a gyárvállalatokhoz és iparosokhoz, mely fölívásban egy peszsimista kijelentés üti meg fülünket: a gyöngge akarateréjü és leküzdhetetlen hajlamu embereket az alkoholizmustól megmenteni sikertelen törekvés. Tehát annyira hatalmába kerítette e társadalmi osztályt az alkohol, hogy e pusztító veszedelemnek elejét venni ma már lehetetlen?! Hát hiába buzdít Carlyle: nem szeretem ezt a szót lehetetlen; azoktól kik ezzel hozokodnak elő, semmi jót sem várhatni. Oroszlán van az uton? Te renyhe ember, üsd agyon, de az utat minden áron meg kell tenned!!

Az állam a maga egoistikus törekvéseivel inkább abba a circulus vitiosusba keveredik bele, hogy a szeszfogyasztásból sok hasznot vár s ugyanakkor segelyezi az antialkoholos mozgalmakat, semhogy valami eredményes nagy lépésre határozná el magát. Pedig itt tenni kell valamit. Ir-galmatlanul vadászunk az élelmiszer hamisítókra, mert féltjük tesli egészségünket s szórjuk a regale engedményt behunytt szemmel, s nem állítunk sorómpókat a szeszfogyasztás elé, pedig az bevallottan méreg, Kórház, tébolyda, és börtönnek nincs szorgalmasabb szállítója a szesznél. Azt is tudjuk,

hogy az alkalom szüli a tolvajt, és a vasárnapi munkaszünet alatt való befizetés után köyetkező gondolat a boros pohár, s mégsem változtatunk a dolgok rendjén. Az az egyszerű ember ne csak adófizető tárgy legyen, akinek a verejtékén, és kiszipolyozott testi erején támaszkodva dobzódjék a mi raffinált kényelmünk, hanem képezze odaadó érdeklődésünk alanyát, s ha ők nem tudnak purancsolni magunknak, vegye gyámság alá őket a felső társadalmi osztály, a vagyonos, hatalmas és intelligens osztály. a tőke melytől függnek, s ne adjon alkalmat, hogy a pária elpocsékolva keresményét terjesztőjévé legyen családjában az anyagi és erkölcsi pestisnek.

A józop szocológia kívánja, hogy minden érdekelt közeg magáévá tegye az előbbi felszólítást s megvalósítja azt a nemes intentiót, mely a debreceni keresk. és iparkamara dicsősége lesz mindenkor. A keresk. és iparkamara felhívása a gyárvállalatokhoz és iparosokhoz a szerdai bérfizetéstárgyában. Évek óta több izben mozgalom indult oly célból, hogy az ipari munkások heti bérfizetése szombat este helyett a hét valamely más napján történjék. Szükségessé teszi e változást az a szomorú tapasztalat, hogy a munkások egyrésze a fizetést közvetlenül követő munkaszünetes napon keresménye egyrésztét elkölti. maga az alkoholizmus áldozatává lesz, családja pedig nyomorral küzd. Másrészt a munkás családjának szükségletei beszerzésében is fizetésre köyetkező vasárnap munkaszünete akadályozólag hat. Ha a bérfizetés valamely hétköznapon történnék, a mikor a munkást a pénz elfecsérlésre alkalom sem csábitja, másrészt családjának szükségletei beszerzésében munkaszünetes nap akadályt nem támaszt, e bajok lényegesen csökkennének, bárha természetesen tökéletesen kiküszöbölésüket remélni nem lehet, mert gyöngge akarateréjü leküzdhetetlen hajlamu embereket az alkoholizmustól megmenteni sikertelen törekvés.

A kamara e meggondolás utján azon elhatározásra jutott, hogy a szombat esti kérékfizetésnek szerdán estére áttételéért akciót indít. E változásnak lehetősége és várható esetleges hátrányai felől is tájékozódni kíván, a kerület helyi érdekképviselői utján behatóan kutatta a kamara az érdekeltség nézetét. E kutatózás eredményeként végre megállapítható, hogy úgy a gyárvállalatok, mint a kézmű iparosság részéről tulnyomó részben kedvező fogadtatásra talál e reform és annak kezdetben bekövetkező káros hatásai elháríthatók.

Ez alapon a kamara felhívja a kerületének gyáripari és kézművesipari érdekeltségét, hogy a heti bérfizetéseknek szerda estére áthelyezését általában kísérelje meg. Debrecen, 1912. október 19. A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében: Szent-Királyi Tivadar elnök. Dr. Rácz Lajos s. titkár.

— A balkáni háború miatt több helyen a vasúti forgalom megakadt mindezek dacára Papp Géza csemege és fűszer üzletébe megérkezett a valódi angol tearum és teaszósz. Mindenkinek saját érdeke tehát, hogy szükségletét a fenti cégnél szerezze be, mert friss árut olcsón vesz!

Anyarozsot

bármilyen mennyiségben
legmagasabb áron vesz

KLEIN M. és K.

gyógynövénynagykereskedő

BUDAPEST. VII. Károly-körút 5.

11-10-5

Telefon: 64-34.

Alapított: 1878

CSARNOK.

Ifju komitácsi.

Az évszázados gyűlölet szunnyadó szikrája lángra lobbant. Marcona férfiak, villogó szemű aggastyánok, nyulánk, tüzes ifjak verődtek csapatokba. Ott hagyták a terhes napi munkát, a szerető családot, a megszokott puha meleg fészket, hogy fegyverrel kezükben a szabad hegyek égbenyuló bérceit tspossák, rejtekeit bujják, rengetegeinek mély csöndjét fölverjék.

Oda csalogatják maguk után az ellenséget. Ott birjon meg velük.

Százötvenhárman indultak utnak, hogy majd megkeresik a bandát. Iván is velük ment, pedig még alig volt 16 éves. De hát ment mindenki, aki már férfi volt. Miért ne ment volna ő is? Nem hagyott ő otthon senkit. Nem biztatta, nem ölelte, de nem is siratta, de nem is féltette őt senki. Ki törődne ilyenkor a falu árvájával?

Elindultak hát százötvenhárman, katonás sorrendben, komolyan, elszántan be a hegyek közé.

Alig tettek fél napi utat, benn voltak a tűzvonalban, Csak akkor vették észre, mikor már nagyon köpködött körülök a golyó. Arra sem volt idejük, hogy összeszedődjenek. Fel a hegyek közé. Védje magát mindenki, ahogy tudja. Még az volt a szerencsésük, hogy az út szabad volt felfelé.

Nem lehetett tudni, mennyi az ellenség, csak arról gyanították, hogy sokan lehetnek, mert nagyon ropogott a fegyver.

Hiába tüzeltek ők is, hiába rejtőztek kemény sziklák mögé, nem tarthatták magukat. Nagyon széjjel voltak szórva. Ugy huzódtak feljebb, feljebb, fától-fáig, kőtől-kőig egész álló nap. Aztán csak hirtelen rájuk esteledett. Hárman-négyen összelopakodtak, suttogva adták ki a jelszót: „fel a fenyvesbe!”

Hogy összerezzenek, ha megindult alattuk egy-egy kő, ha megreccsent mellettük egy-egy galy, ha emberi hangot véltek hallani. Nem tudhatták merről ásit feléjük a gyilkos fegyver csöve.

Micsoda félelmeket állott ki szegény Iván ezen az éjszakán.

Mire meghasadt a hajnal, mire felröpent a dalos madár, a fenyvesbe értek. Négyen mentek, találtak ott hetet. Kettesével, hármával szállingóztak a többiek. De valahogy nagyon lassan.

Egyszer aztán kibukkant a nap is az átellenes hegyek közül mérgesen, vörösen. Összeszámlálkoztak, 46-an voltak.

Délig együtt voltak. Várták a többieket. De nem jött csak kettő, az sem egy irányból. Valahol messze ropogott a fegyver, meg elhallgatott. Estére kelve sem voltak többen, csak épp negyvennyolcan.

Hideg, nedves köd terjengett körülök. Fáztak. Jó lett volna tüzet rakni de nem volt tanácsos. Azon töprenkedtek, hogyan egyesülhetnének a többiekkel. Előbb meghallgatták az öreg Kragujevics tanácsát. Együtt maradtak. Elindultak délnek, amerre legjobban ropogott a fegyver. Hamar észrevették, hogy így együtt bujkálni most nem bátorságos. Minduntalan megijedtek egymástól, mert már közvetlen közelből hallatszott a puskák ropogása.

A nyálkás, lomha ködfellegen csak igen szegényen verődött át a halovány holdnak egy-egy fénysugára. Mégis lövöldöznek. Ez olyan rendkívüli. Olyan nyugtalanító. És még azt sem lehet tudni biztosan, hogy merről jön a dörej, mert a csalóka viszhang minden hangot szárnyaira véve sokszorosan hordoz körös-körül.

Az ismert füttyjelre ismét összebujnak, tanácsot tartanak, mitévők legyenek? Elhatározzák, hogy visszahúzódnak a hosszú barlangig s kikémelelik a környéket. 8 embert 8 felé indítanak, Iván Sztrna felé van küldve. Ez dél felé esik. Nemcsak azért legveszedelmesebb erre a tájék, mert valószínűleg erre vannak, akik még most is puskáznak, hanem mert erre igen sok a mély vizmosás, a hegyszakadék, meg a medvebarlang. De ő jól ismer itt minden bokrot, minden fűszálat. Sokszor járt ő erre, mikor Sztrnán lakott. Áldja a végzetet, hogy a sorshuzásnál neki is jutott a nagy szerencséből, hogy im ki lett küldve.

Rugalmas léptekkel, bátran indul el, ki a fenyvesből. Fönt a magas égen sziporkázva ég a tengerek szép csillag. Ugy oldalvást kapaszkodik följebb az ég hajlatára a felérő hold is. Most már eloszlott a köd is. Szétkergette az a hűvös szellő, amely Iván haját kapdossa, lengeti.

Kiért a fenyvesből. Lefelé vitt útja. Ir-tásos területen járt. Egy-egy barna tuskó, egy-egy kidöntött fa, rengeteg kis bokor, kuszó szederinda állt mindég útjában. Jó nagy területen kellett átjutnia, hogy a más oldalban ismét sűrű erdő oltalmába jusson. Néha megállt, hallgatódzott. Egyre gyűrűlt a lövések száma, de egyre közelebről csattant fel. Jó félóra múlva minden baj nélkül elérte a bükköst.

Egyszer egész közelében dörrent el egy lövés. Rögtön földre lapult. Aztán fától-fáig ugrott. Megremegett a szive. Lükettett az agya, lázas lett a teste, bedugult a füle s aztán úgy kopácsolt, hogy mást nem tudott tőle hallani. Ugy haragudott érte.

Amint megy sietve, üzve félelemtől, hajtva a süvöltő halálos golyótól, mert hogy itt is, ott is eldörrent egy fegyver, hol egy mély árokba, hol sűrű bozótba vette be magát, egyszer belebotlott valami puhába. Olyan furcsát döbönt az a lába alatt, hogy a vér is elállt a szívében. Első gondolata a menekvés volt. Aztán csak ott maradt, mintha gyökereket vert volna a lába. Látja, hogy egy ember az, hanyatt esve. Nézi, hát a Gyorgye. Lehajlik, költené, csak úgy, hátha él. Pedig tudja, sejtí, hogy az nem hiába hever olyan mozdulatlan. Szólna, nincs hozzá ereje. Csak elfulva próbálgatja, de igen halkán s még úgy sem sikerül: „Gyor . . . Gyor . . . Gyor . . . gye!” Akár így mondja is, akár kiabálva, Gyorgye már nem hallja. Nagy seb van a nyakán. Összecsapzott attól szép fekete szakállá. Csak a patrontáska hever ott mellette. A puskáját? ! tudná Isten, hol hagyta el. Ki tudja, honnan vándorolt idáig.

Azt a patrontáskát azért csak fölvette. Nehéz volt. Volt még benne elég. De aztán úgy siet el innen. Csak már ott lehetne az övéi mellett. De ki tudja, merre vannak azok? Az a patrontáska úgy huzza a vállát. Jaj, talán véres is, talán, . . . eh! jobb lesz azt eldobni. Kiszedi a töltényeket, elrakja, a táskát egy bokorba dobja s fut, siet tovább, tovább. De hogy nem hall lövéseket, szinte nem érzi jól magát. Szinte nem tud tájékozódni. Egyszer csak valami olyan szépen füttyült el a feje felett, aztán jobbra, aztán balra, hogy attól a vér is meghűlt benne, még a csontja is fázott. Csakhogy ezek a vaktába lött lövések már mint a háta mögül jöttek. Átjutott hát szerencsésen a tűzvonalon.

Ép egy vizmosásból bukkant elő övéinek kejlős közepébe. De nagy volt az öröm, amikor elmondta, hogy 47-en vannak a fenyvesben, hogy az ellenség is szét lehet szórva, meg hogy nem is sokan vannak, mert hogy

Borbély Sámuel

könyv és papirkereskedése
Nyiregyháza. (Városház-palota). Telefon 140.

Könyvnyomda.

Könyvkötészet.

Irodai felszerelések.

óra alig-alig lóttek. Hanem szegény Gyorgye ott fekszik már halva.

Csak akkor lett figyelmes a távoli lövöldözésre, mikor mondták neki, hogy az az oka hát, hogy most már őket nem üzik, hogy megsejtették a fenyvesben lévőket, azokat veszik ott körül. Iván aztán magára vállalta a kalauz szerepét. Egy kicsit jobbra tért attól az iránytól, amerre jött, mert ott tisztábbnak vélte az erdőt. És nem is csalódott. Legalább nem vették észre, hogy otthagyták helyüket.

Egy rövidke óra alatt a szorongató sereg hátához kerültek. Lassan észrevétlenül kört formáltak. Mindenki meghúzódott valami fához, kőhöz, vagy tuskóhoz. Iván kérte őket, addig maradjanak csendbe. míg lövéseket nem hallanak, aztán hajrá!

Ezalatt pedig a kémszemlére kiküldöttek majd mind visszazálingóztak s mind azzal a hirrel, hogy körül vannak véve. Nincs más menekvés, mint a barlang. Aki nem tud annak létnzéséről, keresgetheti őket, ha csak egy véletlenül rá nem akad a jól fedezett barlang kicsi nyílására.

Mégis a legjobbkor jött a szabadító sereg.

De hová lett Iván? Tudta, hogy a hosszubarlang alsó nyílása hol van. A nagy tölgyfa mellett egy csoport galagonya közé vetette magát. Csakhamar törmeléket érzett lábai alatt. Itt már otthon volt. Öt perc múlva már bámuló társainak mondta el sebtében a történeteket. Aztán megtöltötte fegyverét, óvatosan kimászott előre, utána a többi félkört képezték s lassan nyomultak előre.

Iván most már nem félt. Hajtotta végzete. Mámoros lett ennyi siker után. Addig törtetett előre vakmerő bátorsággal a szép holdvilágnál, míg угyszólván neki nem ment az ellenséges puskacsőnek. Ropogott a fegyver körülte. Öt valami erősen mellbelökte, megtántorodott s aztán lassan összeroskadott. Hallotta, hogy övéi diadalmas hurrá-val fogják két tűz közé ellenüket, tudta, hogy győznek. De ez az öntudata végső perce volt. Aztán elkezdtek táncolni gyorsan körbe, fel le a csillagok, valami nagy vörös fény öntötte el az eget, zöldült kékült az a hideg holdvilág. Fázott. Csak a mellén érzett valami kis meleg patakot. Barnáslila nagy lomha foltok tűneztek elé mind lassabban, lassabban, aztán zöld felhők közt szállott és úgy gondolta, hogy a fenyves zug, vagy hogy süvit valami . . . gyorsan gyorsan szinte rezgészerűen pirosjott aztán sápadt, sápadt körülte minden . . . zugott nagy zuhogással a nagy, nagy semmi . . .

Bács.

Nyiregyháza, 1912. okt. 23

Piaci árak.

Tengeri mmként uj csöves	6.40
" " ó szemes	23.—
Buza	19.40
Gabona	17.40
Burgonya	4.50
Árpa	18.40
Zab	21.70
Paszuly	23.—
Széna	7.50—8.—
Alom szalma mmként	2.70—2.80

Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903. — Pazonyi-utca 10.

Üzletemet kibővítése alkalmával teljesen ujonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint. Állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, paliszánder, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló- és vendégszoba berendezéseket, ugyszintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható, de raktáron levő különféle butorokat is **utólérhetetlen olcsó árban árusítok.**

Üzletem szombaton és izr. ünnepeken zárva.

Tisztelettel:

Raktáron állandóan 200 különféle lakberendezés található.

GLÜCK JENŐ.

14-52-33

Étkező-burgonyát

rózsát, fehérét és sárgát mindenkor a legmagasabb napi áron megvesszük. Mintázott ajánlatot kér

13-6-5

AGRICOLA terménykivitelű cég.

Budapest, Lónyai-u. 9.

Kovács Gyula

mübutorgyáros
DEBRECZEN,
butorcsarnokát Hunyadi-u. 17. sz. alól

a Csapó- és Piac-utca sarokra

(Takarék és Hitelintézet Részvénytársaság első emeletére) helyezte át.

16-52-29

Szenved Ön? Bántja a köszvény? Fáj a feje, vagy a toga? Vannak-e fájdalmai a karokban, vagy a lábszárakban? Fáj-e a dereka, vagy a háta? — Akkor próbálja meg a világhírű

Oroszlán mentholsósorszeszt

a háziszerek királyát, mely erősebb és hatásosabb, mint bármely más sósorszeszkészítmény. Egy eredeti üveg ára csak: **44 fillér.** Nagy üveg 1-10 kor., óriási üveg 2-20 koronába kerül minden gyógyszerertárban vagy üzletben. — Főelárusítás:

Nagy Kálmán gyógyszerertárában Nyiregyházán.

24-52-25

Minden jó gazdasszony
 ☞ próbálja meg a ☞
HOFFMANN-féle
 ☞ pörkölt kávé. ☞

27-?-30

Villanyvilágítási berendezéseket, elvállal olcsón és teljes jótállás mellett
 villanyvilágítási felszereléseket, **HERSKOVITS GYULA**
 valamint magántelefon és elektrotechnikai vállalata
 villanycsengőbevezetéseket Nyiregyháza, — Széchenyi-tér.
 Mérnöki látogatás és költségvetés díjtalan. Csillárok és égőtestek raktáron,

Szőlősgazdák és szőlőtelepítők figyelmébe!

AKI szőlőjét újra akarja telepíteni,
 AKI szőlőoltványt akar rendelni,
 AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —
 kérjen oktató díszárjegyzéket az alábbi címtől
Transylvania Szőlőtelepítő Vállalat
 Maros-Vásárhely,
 Dr. Gece Dániel-utca 39. szám.

42-29-3

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá
 és legszebb

nyersfalazati téglá

és Gyári KÉMÉNY-TÉGLÁK

csak a 17-52-29

Karczagi
Agyagiparnál,

Karczagon szereshető be, hol
 egyes waggonrakományok is
 megrendelhetők.

Hirdetések

jutányos árban felvételnek
 e lap kiadóhivatalában.

„NIGRIN“

a legjobb czipőkrém az egész világon!

Az eddigi világhírű wiksnek
 vitriolnélküli gyártása.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves gyári fenállás.

21-52-26